

Lilla spökboken

Finska litteratursällskapet har allt sedan 1979 gett ut publikationsserien Folklore i vilken man årligen strävar till att publicera 2-4 kommenterade materialutgåvor riktade till en bred publik. Böckerna i serien är ofta illustrerade och har en trevlig layout. De senaste åren har bl.a. "lilla fågelboken", "lilla trolldomsboken" och "lilla babyboken" utkommit och nu står en publikationen med spökhistorier i turen. *Lilla spökboken*¹⁰ innehåller över 200 berättelser om spökerier och gengångare i olika delar av Finland. De äldsta sägnerna är upptecknade på 1880-talet, det yngsta materialet är från 1960-talet. För varje text har insamlingsår och ort angivits.

Spökhistorier kan indelas på olika sätt. *Lilla spökboken* använder sig av åtta rubriker som dels foku-

serar på spökets skepnad (människa, djur, ljud-, syn- och känsloförmimmelser), dels på platsen där spöket visar sig (byggnader, naturen, trafiken). En viktig del är gruppen spökerier med naturlig förklaring i vilka det skrämmande får en vardaglig, ofta skämtsam upplösning.

Boken avslutas med ett efterord där läsaren ges en introduktion i spökhistorien som genre. Kati Lampela har på ett föredömligt sätt, gett en mångsidig, om än komprimerad, inblick i materialet.

En definition av termen spöke inleder beskrivningen av spökhistorierna som delgenre bland de mytiska sägnerna och memoraten. Texten beskriver sägnernas internationella karaktär, den nutida sägentraditionen, berättartekniken och sägentexternas uppbyggnad. Här tas även spökhistoriernas varnande, pedagogisk-moraliska funktion upp, liksom egenskapen av att vara, som Leea Virtanen uttryckt saken, "kollektiva fantasier". En litteraturförteckning kompletterar den

¹⁰*Pieni kummituskirja. Tarinoita vuosien takaa.* Toim. Kati Lampela. Ill. Aino Puttonen. Folklore. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki 2006. 187 s. ill

informativa kommentaren. Några introducerande ord kunde dock med fördel ha placerats först i boken som nu inleds lite abrupt med själva materialdelen.

Med serien Folklore satsar Finska litteratursällskapet på att i lätt och lärd form presentera material som annars ligger dolt i arkivets gömmor. Dessa sak-

kunnigt utarbetade små materialutgåvor är en viktig del av Finska litteratursällskapets digra och mångskiftande publikationsverksamhet.

Carola Ekrem